

7. oktober 2009

Samlenotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 20. oktober 2009

1. Forberedelse af G20 Finansministermøde den 7. og 8. november *Side 2*
2. Forberedelse af Det Europæiske Rådsmøde den 29. og 30. oktober 2009
 - a) Exit-strategier *Side 5*
 - b) Klimafinansiering *Følger
snarest*
 - *Vedtagelse af rådskonklusioner*
 - c) Finansielt tilsyn: Status *Side 11*
 - *Mundtlig rapportering fra formandskabet*
3. Styrke den europæisk finansielle tilsynsramme *Side 17*
 - *Rådskonklusioner*
4. (evt.) Et Europæisk Udvalg for Systemisk Risiko (ESRB) *Side 21*
 - a) Etablering af ESRB samt udvikling af makroprudentiel overvågning *Side 26*
 - *Generel indstilling*
 - b) Rådsbeslutning vedr. overdragelse af specifikke opgaver vedr. ESRB's virke til den Europæiske Central Bank *Side 26*
 - *Generel indstilling*
5. Skat - Anti-svigsaftale med tredjelande
 - a) Liechtenstein *Side 29*
 - *Politisk enighed*
 - b) Andre tredjelande
6. Makrofinansiell assistance til Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine *Side 29*
 - *Sagen er ikke på ECOFIN dagsorden den 20. oktober 2009, men ventes vedtaget på et senere rådsmøde*
7. Eventuelt
8. Siden sidst *Side 29*
 - *Ingen punkter*

Dagsordenspunkt 1: Forberedelse af G20 Finansministermøde den 7. og 8. november

Resumé

ECOFIN ventes på mødet den 20. oktober at vedtage en fælles holdning forud for G20¹-finansministermødet den 7.-8. november. Drøftelserne ventes især at dreje sig om arbejdet med at styrke den gensidige overvågning og koordinering af landenes økonomiske politik med fokus på at imødegå ubalancer mellem lande med opsparingsunderskud (f.eks. USA) hhv. opsparingsoverskud (f.eks. Kina og de olieeksporterende lande). Desuden forventes finansiel regulering, bidrag til overvejelser om klimafinansieringsmekanismer og muligvis reformer af IMF at være på dagsorden.

Baggrund

På G20-topmødet i Pittsburgh den 24.-25. september blev der truffet en række overordnede beslutninger, som G20's finansministre vil skulle arbejde videre med frem mod næste G20-topmøde i Canada i juni 2010. Der lægges op til, at ECOFIN på mødet den 20. oktober vedtager en fælles EU-holdning om emnerne på G20-finansministrenes dagsorden.

Indhold

Ved det kommende G20-finansministermøde forventes dagsorden især koncentreret om G20-stats- og regeringschefernes beslutning om styrkelse af rammerne for vurdering af og samarbejde om den økonomiske politik, fortsættelsen af arbejdet med reformer af reguleringen af den finansielle sektor, reformer af bl.a. IMF, overvejelser om klimafinansieringsmekanismer samt en udfasning af subsidier til fossilt brændstof på mellemlang sigt.

En fælles ramme for stærk, afbalanceret og bæredygtig vækst

En medvirkende faktor i krisen har været opbygningen af globale ubalancer mellem lande med store opsparingsoverskud – f.eks. Kina og de olieproducerende lande – og lande med opsparingsunderskud – f.eks. USA. Som reaktion på den finansielle krise er der en igangværende korrektion af opsparingsubalancerne, der bl.a. kan indebære relativt højere indenlandsk efterspørgsel i lande med store opsparingsoverskud og relativt lavere indenlandsk efterspørgsel i lande med opsparingsunderskud. På den baggrund er G20 blevet enige om at styrke rammerne for gensidig overvågning af den økonomiske udvikling og politik, bl.a. gennem IMF's vurderinger og analyser af, hvorledes de enkelte landes politik er forenelig med en sådan mere balanceret vækst. Det kan ligeledes indebære et større fokus på strukturreformer, der kan understøtte vækst og beskæftigelse på længere sigt. Disse tiltag ventes at udgøre en væsentlig del af arbejdet i G20-finansministerkredsen i perioden frem til næste G20-topmøde i Canada i juni 2010.

Reform af den finansielle sektor

En lang række regioner og lande, herunder EU, har iværksat ambitiøse og detaljerede planer for reformer af reguleringen af den finansielle sektor. Disse reformer

¹ Udover Kommissionen og formandskabslandet (aktuelt Sverige) deltager Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Italien, Spanien og Nederlandene i G20-møderne. Spanien og Nederlandene er ikke medlemmer af G20, men deltager i G20-møderne som særligt inviterede. Når G20-finansministrene mødes, ledsages de af deres nationalbankdirektører, herunder også ECB's direktør.

og planer er også afspejlet i tilsvarende initiativer på G20-plan. Initiativerne inkluderer bl.a. styrkelse af makro-overvågning af risici i det finansielle system, ændringer i kapitalkrav til banker, justering af internationale regnskabsstandarder, udvidelse af regulering til produkter, markeder og aktører, der ikke tidligere har været reguleret (f.eks. kapital- og hedgefonde, kreditratingbureauer, derivater o.l.) samt indsats overfor skattely og andre ikke-samarbejdsvillige jurisdiktioner. På G20-topmødet i Pittsburgh suppleredes disse med yderligere tiltag indenfor aflønning og bonus samt særlige krav for de største og vigtigste finansielle virksomheder, som har særlig betydning for den finansielle stabilitet. Det videre arbejde hermed ventes at flugte med det igangsatte arbejde i EU vedr. regulering af den finansielle sektor, som suppleres og understøttes af arbejdet i forskellige uafhængige, internationale fora som Basel-komitéen, IASB m.fl.

Det ventes, at G20-finansministrene særligt vil drøfte initiativer til at undgå procyklisk regulering og adfærd i den finansielle sektor, principper for aflønning af ledende medarbejdere samt håndtering af grænseoverskridende finansielle kriser.

Udfasning af subsidier til fossile brændstoffer på mellemlang sigt

En række lande subsidierer forbrug af fossile brændstoffer i betydeligt omfang. Således skønner IEA, at de tyve største økonomier uden for OECD i 2007 havde energisubsidier på godt 300 mia. USD til at holde kunstigt lave energipriser. Konsekvensen af de kunstigt lave priser er bl.a. ringe brændstoføkonomi og energiefektivitet. Samlet set indebærer det overforbrug af fossil energi til skade for både klimaet, miljøet, den økonomiske effektivitet samt de offentlige finanser. Det ventes, at G20-finansministrene vil udarbejde planer for en udfasning og rationalisering af disse subsidier på linje med de forpligtelser, de indgik ved Pittsburgh-topmødet.

G20's rolle i klimaforhandlingerne

G20-landene erklærede i Pittsburgh deres støtte til at skabe fremdrift i de globale klimaforhandlinger med henblik på et succesfuldt resultat i København, herunder ved at instruere G20-finansministrene om på deres næste møde at fremlægge forskellige muligheder for klimafinansiering som input til disse forhandlinger.

Reformer af IMF

Det er muligt, at G20-finansministrene også vil drøfte evt. videre skridt i overvejelserne om reformer af de internationale finansielle institutioner, herunder IMF: Det gælder f.eks. spørgsmålet om reformer af fordelingen af kvoter og stemmer mellem IMF's medlemslande samt sammensætningen af IMF's ledende organer.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke været hørt om sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke konsekvenser for dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og finansiell stabilitet.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europa-udvalg

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter, at der sikres en grundig forberedelse af EU's input og holdninger til de emner der drøftes på G20-møderne.

Danmark kan desuden generelt støtte arbejdet med at styrke rammerne for gensidig overvågning af den økonomiske udvikling og politik, bl.a. gennem IMF's vurderinger og analyser samt reformer af de finansielle markeder på linje med EU's planer herfor. Danmark støtter ligeledes arbejdet med at udfase subsidier til fossile brændstoffer, som vil bidrage positivt til klimadagsordenen.

Fra dansk side ønskes det, at G20 finansministrenes arbejde bidrager til at opklare og skabe større konsensus om klimafinansieringsspørgsmålet, navnlig størrelsesorden for den internationale offentlige klimafinansiering, mulige kilder og fordelingen af bidrag samt modaliteter omkring styring og udmøntning (governance) af klimafinansiering. Fra dansk side lægges således vægt på at opnå et konstruktivt indspil fra G20 finansministrene som kan bidrage til at afgrænse og fokusere de internationale klimaforhandlinger.

Danmark kan generelt støtte overvejelser om reformer af fordelingen af kvoter og stemmer i samt styringen af IMF, idet Danmark lægger vægt på, at sådanne drøftelser bør finde sted i IMF's styrende organer, hvor alle IMF-medlemslande er repræsenteret.

Andre landes holdninger

Der ventes på ECOFIN generel opbakning til prioriteringer for G20-finansministrene i de kommende måneder og en grundig forberedelse af EU's holdninger hertil.

Dagsordenspunkt 2a: Forberedelse af DER den 29. og 30. oktober 2009 - Exit-strategier

Baggrund

EU-landene har med de nuværende finanspolitikker og strukturer udsigt til en meget markant svækkelse af de offentlige finanser på både kort og længere sigt i lyset af den økonomiske krise og den demografiske udvikling. EU-landenes gennemsnitlige *offentlige saldo*, der i 2007 udviste et moderat underskud på under 1 pct. af BNP, skønnes forringet fra et underskud på 2,3 pct. af BNP i 2008 til underskud på ca. 6 pct. i 2009 og ca. 7-7½ pct. i 2010 (de kommende prognoser vil sandsynligvis skønne endnu større underskud i 2009 og måske især 2010). EU-landenes gennemsnitlige *offentlige bruttogæld* skønnes at stige med ca. 20 procentenheder på bare to år til knap 80 pct. af BNP i 2010.

Den samlede finanspolitiske stimulans af økonomien fra den totale ændring i saldoen – der omfatter både de omfattende aktive (diskretionære) finanspolitiske lempelser og de automatiske stabilisatorer – skønnes således at udgøre gennemsnitligt mindst 5 pct. af BNP samlet i kriseårene 2009 og 2010. Finanspolitikken indebærer en diskretionær lempelse på ca. 1 pct. af BNP i 2009 og vurderes foreløbig at blive moderat ekspansiv i 2010. Denne markante finanspolitiske stimulans indebærer sammen med de væsentlige lempelser af pengepolitikken og andre tiltag i forhold til de finansielle markeder m.v. en kraftig impuls til den økonomiske aktivitet, som i stigende grad vil slå igennem i resten af 2009 og 2010.

De omfattende lempelser af den økonomiske politik indebærer imidlertid også et behov for *exitstrategier* i form af 1) planer for finanspolitisk konsolidering, samt normalisering af markeds- og konkurrenceforholdene via 2) afvikling af de ekstraordinære tiltag til stabilisering af de finansielle markeder (herunder statsgarantier, rekapitaliseringer og opkøb af dårlige aktiver) og 3) afvikling af støtte og krisetiltag ift. erhvervslivet og arbejdsmarkedene, og (i sammenhæng med 1-3) 4) struktur-reformer på arbejds- og produktmarkederne samt bedre finansiell regulering, ligesom 5) centralbankerne ventes at hæve de pengepolitiske renter og afvikle deres ukonventionelle tiltag afhængigt af inflationsudviklingen og den finanspolitiske konsolidering.

Den samlede økonomiske politik står således foran meget store udfordringer. Den overordnede og største udfordring vurderes imidlertid at blive den finanspolitiske konsolidering og sikring af den langsigtede holdbarhed, idet den kraftige faktiske og strukturelle svækkelse af de offentlige finanser som følge af krisen og lempelserne kommer samtidig med starten på den underliggende og langsigtede svækkelse af de offentlige finanser som følge af aldringen.

Indhold

EU's finansministre ventes i den kommende tid at drøfte exitstrategier med fokus på den finanspolitiske konsolidering inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. Drøftelserne har til formål at resultere i en enighed om substans og procedure vedrørende exitstrategier, herunder især nogle fælles principper for konsolideringen af de offentlige finanser i lyset af krisen og de finanspolitiske lempelser og desuden nogle fælles overvejelser om konsolideringens sammenhæng med strukturreformer og krisetiltag vedrørende de finansielle markeder m.v. samt spillet med pengepolitikken. En sådan ”koordineret exitstrategi” med fælles principper for finanspolitisk konsolidering vil muligvis skulle forelægges Det Europæiske Råd.

EU-landene ventes at udarbejde nationale finanspolitiske exitstrategier inden for rammerne af den koordinerede exitstrategi og henstillingerne til de enkelte lande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud, og at fremlægge strategierne i deres stabilitets- og konvergensprogrammer. Underskudsprocedurerne behandles parallelt med drøftelserne af exitstrategier frem mod ECOFIN den 2. december, hvor Rådet ventes at vedtage henstillinger til de knap 20 lande med uforholdsmæssigt store underskud over 3 pct. af BNP i 2008 og 2009 (herunder eventuelt reviderede henstillinger for de lande, der på grundlag af overskridelser af 3-procentsgrænsen i 2008 allerede har fået henstillinger), mens lande, der skønnes at få uforholdsmæssigt store underskud for første gang i 2010, ventes at få henstillinger i løbet af næste år.

ECOFIN har haft en første orienterende debat på det uformelle rådsmøde den 1.-2. oktober 2009. Kommissionen har fremført flg. prioriteter for en koordineret exitstrategi:

- *Policy mix og sekvens*
Kommissionen anbefaler en koordineret exit for de ekspansive økonomiske politikker, hvor den finanspolitiske konsolidering og afvikling af erhvervsstøtte kommer før de pengepolitiske stramninger for at sikre et optimalt policy mix, og hvor de finansielle tiltag løbende afvikles i takt med normaliseringen af de finansielle markeder.
- *Konsolideringens timing*
Kommissionen anbefaler ingen konsolidering af de offentlige finanser på aggregeret niveau i 2010, idet dog gevinster fra en eventuel bedre end ventet økonomisk udvikling bør anvendes til styrkelse af de offentlige finanser. Det anbefales, at der generelt – men med differentiering på tværs af landene – gennemføres en meget væsentlig konsolidering fra og med 2011. Landene bør generelt planlægge og implementere en betydelig flerårig konsolidering, som sikrer strukturelle budgetforbedringer, og som er ubetinget, men som kan kombineres med betingede ekspansive engangstiltag (fx udskudte skattebetalinger), hvis negative konjunkturrisici materialiserer sig.
- *Konsolideringens skalering*
Kommissionen finder, at konsolideringen fra 2011 i de fleste lande bør udgøre mere end 0,5 pct. af BNP årligt (Pagtens hovedregel for lande med

uforholdsmæssigt store underskud) og i en række tilfælde mere end 1 pct. af BNP årligt i en længere årrække.

- *Konsolideringens differentiering*

Kommissionen finder, at konsolideringsindsatsen bør differentieres i lyset af dels landenes finanspolitiske råderum (fiscal space), herunder de aktuelle offentlige finanser og den fremadrettede gældsudvikling, og dels en helhedsvurdering af landenes økonomisk-politiske udfordringer i lyset af nedgangen i den potentielle vækst, eksterne ubalancer og risici knyttet til interventioner i den finansielle sektor m.v.

- *Konsolideringens sammensætning*

- Kommissionen finder, at størrelsen af de finanspolitiske udfordringer indebærer, at der i praksis generelt må konsolideres på både udgiftssiden og indtægtssiden, og i den forbindelse bør skatteomlægninger tage højde for forvridninger og incitamenter til arbejdsudbud og bidrage til at nå andre politikmål.

- *Konsolideringen og strukturreformer*

- Kommissionen finder, at konsolideringen bør kombineres med og understøttes af strukturreformer, der styrker den potentielle vækst og de offentlige finanser.

- *Konsolideringen og samarbejdet om den økonomiske politik*

- Kommissionen finder, at der bør sikres et effektivt samspil mellem henstillingerne i underskudsproceduren og vurderingerne af stabilitets- og konvergensprogrammerne samt den bredere økonomisk-politiske overvågning. Det skal fremme exitstrategierne via blandt andet realistiske og ambitiøse tidsfrister for korrektion af uforholdsmæssigt store underskud, øget fokus på gældsudvikling og finanspolitisk holdbarhed, anbefalinger baseret på helhedsvurderinger af den økonomiske politik og udfordringer samt stabilitets- og konvergensprogrammer med detaljerede planer, information og forpligtelser vedrørende den økonomiske politik. Målene for udviklingen i de offentlige finanser skal understøttes af konkrete kvantificerede tiltag på udgifts- og indtægtssiden i et mellemfristet perspektiv samt aldrings-relaterede reformer.

Under ECOFIN's første overordnede drøftelse af exitstrategier på det uformelle rådsmøde den 1.-2. oktober var der principiel enighed om, at der er behov for rettidig tilbagetrækning af de finanspolitiske lempelser, som gennemføres i lyset af den økonomiske krise, og behov for en yderligere konsolidering, som generelt er mere ambitiøs end Stabilitets- og Vækstpaktens hovedregel om årlige strukturelle budgetforbedringer på 0,5 pct. af BNP, samt at konsolideringen bør kobles med strukturreformer og en styrkelse af de nationale finanspolitiske rammer.

ECOFIN ventes på rådsmødet den 20. oktober at fortsætte drøftelserne af exitstrategier og evt. at udmønte overordnede principper for exitstrategier i rådskom-

klusioner med et forventet indhold på linje med drøftelserne på det uformelle rådsmøde.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

EU-samarbejdet om exitstrategier har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, men landenes konkrete udmøntning af samarbejdet i nationale exitstrategier vil have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Exitstrategier, der bidrager til korrektion af de aktuelle store underskud samt øgede gæld og renteudgifter, og videre fremskridt mod mellemfristede budgetmål, som er konsistente med en holdbar udvikling i de offentlige finanser på længere sigt, vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedrørende exitstrategier har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Den økonomiske krise og de markante lempelser af den økonomiske politik har skærpet de europæiske landes udfordringer med at sikre de offentlige finansers langsigtede holdbarhed som grundlag for vækst og beskæftigelse. Danmark lægger derfor stor vægt på arbejdet med finanspolitisk konsolidering på nationalt niveau og EU-niveau inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten.

Danmark vil kunne støtte en enighed om overordnede principper for exitstrategier på grundlag af Kommissionens prioriteter, idet man fra dansk side blandt andet lægger vægt på en økonomisk rationel differentiering af exitstrategierne, hvor landenes konsolideringsplaner, herunder timingen og størrelsen af konsolideringerne, afspejler deres respektive udfordringer. Danmark kan endvidere støtte, at konsolideringerne følges op med strukturreformer, som styrker vækstpotealet og understøtter forbedringen af de offentlige finanser. Fælles principper for exitstrategier bør desuden udmøntes i en effektiv implementering af Pagtens procedurer.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at kunne støtte en enighed om overordnede principper for exitstrategier på grundlag af Kommissionens prioriteter, evt. i form af rådskonklusioner.

**Dagsordenspunkt 2b: Forberedelse af DER den 29. og 30. oktober 2009 –
Klimafinansiering**

[Følger snarest]

**Dagsordenspunkt 2c: Forberedelse af DER den 29. og 30. oktober 2009 -
Finansielt tilsyn: Status**

Resumé

I forlængelse af konklusionerne fra ECOFIN og DER i juni har Kommissionen den 23. september fremlagt en pakke med forslag vedr. en ny struktur for finansielt tilsyn i EU. Pakken består af etablering af et nyt makro-overvågende organ, European Systemic Risk Board (ESRB) og etableringen af en ny tilsynsstruktur, European System of Financial Supervision (ESFS), herunder tre nye EU-tilsynsorganer, European Supervisory Authorities (ESA). Ved ECOFIN-mødet lægges op til en orientering fra formandskabet med fokus på processen for det videre forløb for tilsynspakken, herunder med henblik på en orientering af DER om det videre arbejde. Derudover lægges der op til en overordnet beslutning vedr. den del af pakken, der vedrører ESRB (se separat dagsordenspunkt).

Baggrund

Kommissionen har den 23. september 2009 fremlagt en pakke med forslag vedr. en ny struktur for finansielt tilsyn i EU. Forslagene udmønter konklusionerne fra ECOFIN-mødet den 9. juni 2009 og DER den 18.-19. juni 2009 på baggrund af Kommissionens meddelelse af 27. maj 2009. Forslagene bygger oprindeligt på anbefalingerne fra de Larosière-arbejdsgruppen fra februar 2009. Det svenske formandskab lægger under dette punkt op til en orientering om det videre arbejde med Kommissionens forslag.

Indhold

Kommissionens forslag udgøres af en pakke bestående af udkast til en række forordninger og en rådsbeslutning vedr. etablering af et organ for overvågning af makro-finansiell risiko (European Systemic Risk Board - ESRB), samt separate EU-tilsynsorganer ift. hhv. banker, European Banking Authority (EBA), værdipapirer og forsikring/pension, European Securities and Markets Authority (ESMA) og European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). Dertil kommer konsekvensændringer i en række konkrete finansielle direktiver som følge af oprettelsen af disse organer. Der er lagt op til en evaluering af den nye tilsynsstruktur tre år efter start, og herefter hvert tredje år.

Det svenske formandskab har fremlagt en tidsplan, hvorefter der skal opnås generel enighed om forslaget vedr. ESRB på ECOFIN den 20. oktober 2009, og hvor der nås til enighed om en generel tilgang vedr. de tre EU-tilsynsorganer på ECOFIN den 2. december 2009. Formandskabet ønsker hele pakken (ESRB og de tre EU-tilsynsorganer) forelagt DER den 10.-11. december 2009.

Det svenske formandskab lægger under dette punkt op til en orientering om det videre forløb for tilsynspakken, herunder med henblik på en orientering af DER om det videre arbejde.

European System of Financial Supervision - ESFS

Udover ESRB er det andet hovedelement i en ny tilsynsstruktur etableringen af et europæisk system for finansielt tilsyn (European System of Financial Supervision - ESFS). Kommissionens forslag består bl.a. af udkast til separate forordninger, der

etablerer hvert af de tre nye EU-tilsynsorganer (ESA) EBA, ESMA og EIOPA (for hhv. banker, værdipapirer og forsikring/pension).

De tre EU-tilsynsorganer (ESA'er) erstatter de tre eksisterende tilsynscommitéer for hhv. banker, værdipapirer og forsikring/pension), og gives beføjelser til at udstede bindende tekniske standarder², mægle i tvister mellem nationale tilsyn, udføre visse krisehåndteringsopgaver og udøve egentlige tilsynsbeføjelser³ overfor udvalgte aktører, som f.eks. kreditratingbureauer.

Der er således lagt op til, at EU-tilsynsorganerne skal fastlægge udkast til bindende tekniske standarder for tilsynet indenfor specifikke tekniske områder, der på forhånd udpeges i de enkelte direktiver. Disse kan f.eks. vedrøre standarder for likviditetsstyring, fastsættelse af solvenskrav og formatet på de informationer, virksomheder og myndigheder skal videregive oplysninger i⁴. Dette instrument skal bl.a. ses i lyset af ønsket om en single rulebook. Disse standarder vil vedrøre tekniske forhold og ikke berøre policy-beslutninger, som fortsat vil ligge hos Rådet/Europa-Parlamentet og Kommissionen.

EU-tilsynsorganerne foreslås tillige at kunne mægle i tvister mellem nationale tilsyn. Denne rolle skal kun udøves i de tilfælde hvor ét lands tilsynsmyndighed træffer beslutninger (eller undlader at træffe beslutninger), som har alvorlige følger for tilsynsudøvelsen i andre lande. Det kan kun ske på anmodning fra et af de implicerede tilsyn, og kun når EU-tilsynsorganet selv skønner det nødvendigt at mægle. Mæglingen vil først ske efter, de implicerede tilsyn har haft mulighed for at løse uoverensstemmelsen bilateralt. Herefter vil mæglingen tage form af en beslutning rettet til den pågældende tilsynsmyndighed, og i yderste fald en beslutning rettet direkte til det pågældende lands finansielle virksomheder, såfremt den pågældende tilsynsmyndighed ikke efterlever beslutningen fra EU-tilsynsorganet.

De nye EU-tilsynsorganer er også tiltænkt en rolle i håndtering af krisesituationer med en EU dimension. Udover at understøtte koordinering og informationsudveksling mellem de enkelte landes tilsyn er det også tanken, at EU-tilsynsorganerne skal kunne pålægge de nationale finanstilsyn konkrete forpligtelser i krisesituationer. EU-tilsynsorganerne vil desuden få mulighed for at adressere nationale tilsynsmyndigheder, som anses for at afvige fra gældende fælleskabslovgivning eller bindende tekniske standarder. EU-tilsynsorganerne kan om nødvendigt rette henstillinger til nationale tilsynsmyndigheder. I tilfælde af at en sådan henstilling sidder overhørig, vil Kommissionen kunne tage stilling til sagen. Såfremt den pågældende myndighed ikke retter sig efter Kommissionens beslutning, vil EU-tilsynsorganerne i yderste konsekvens kunne træffe beslutninger rettet direkte mod det pågældende lands finansielle virksomheder.

² Kommissionen vil i praksis skulle implementere sådanne bindende tekniske standarder gennem en efterfølgende beslutning eller forordning, for de kan træde i kraft. Der lægges i forslaget op til, at Kommissionen i særlige tilfælde kan ændre på standarden for implementering eller undlade at implementere denne helt eller delvist.

³ Det vil sige, at det konkrete EU-tilsynsorgan (i dette tilfælde ESMA) skal forestå registrering af kreditratingbureauer og kontrollere, at de overholder kravene i det kommende (endnu ikke vedtagne) direktiv om kreditratingbureauer.

⁴ De tre eksisterende tilsynscommitéer vedtager allerede i dag standarder inden for lignende tekniske områder, som dog ikke er bindende. Denne mulighed vil EU-tilsynsorganerne fortsat have, ligesom de vil have mulighed for at opløfte eksisterende, ikke-bindende standarder til bindende standarder, hvis relevant.

Udover de beskrevne ændringer forbliver den nuværende organisering af regulering og tilsyn i EU uændret, idet de nationale tilsyn fortsat varetager det konkrete tilsyn med de finansielle virksomheder i øvrigt, ligesom etableringen af de nye EU-tilsynsorganer ikke berører rammerne for udarbejdelsen af fællesskabslovgivning på området (Rådet og Europa-Parlamentet i forening) eller for Kommissionens gennemførelsesbeføjelser indenfor nærmere afgrænsede områder (komitologi-proceduren).

Beslutningskompetencen i hvert af de nye EU-tilsynsorganer vil være et "Board of Supervisors" sammensat af direktørerne for den relevante tilsynsmyndighed i hvert EU-land. Som observatører deltager Kommissionen, ESRB og de øvrige to EU-tilsynsorganer. Hvis centralbank og tilsynsmyndighed er adskilt kan centralbanken deltage som observatør. Board of Supervisors udpeger desuden for 5 år ad gangen en formand og en direktør, som skal varetage deres embede på fuld tid. Board of supervisors assisteres i sit arbejde af et snævrere Management Board. Beslutninger vil i udgangspunktet træffes med simpelt flertal, bortset fra fastsættelsen af tekniske standarder, som vil skulle fastlægges med kvalificeret flertal (vægtet som i Rådet).

Der foreslås desuden oprettet én fælles ankeinstans (Board of Appeal) for de tre EU-tilsynsorganer, for hvilken visse⁵ af deres afgørelser kan indbringes. Hvert af de tre EU-tilsynsorganer vil desuden i sit arbejde skulle konsultere en fast kreds af interessenter repræsenteret i en "Stakeholder Group".

Det Europæiske Råd og ECOFIN har i sine konklusioner om den nye tilsynsstruktur opstillet en generel betingelse om, at de nye EU-tilsynsorganers virke ikke i sig selv må medføre, at landene pålægges fiskale byrder (som led i finansiering af bankredninger o.l.). Der etableres derfor en klausul, som medlemslandene kan påkalde sig i forbindelse med konkrete beslutninger fra EU-tilsynsorganerne, som vedrører enten mægling eller krisehåndtering (men ikke beslutninger inden for de øvrige områder). EU-tilsynsorganet har herefter muligheden for at trække beslutningen tilbage, men hvis det fastholder beslutningen, kan medlemsstaten bede ECOFIN afgøre, om den pågældende beslutning skal fastholdes eller ej.

EU-tilsynsorganerne vil basere deres arbejde på oplysninger, der stilles til rådighed af de nationale tilsynsmyndigheder. Derudover vil de kunne anmode om oplysninger fra nationale myndigheder (tilsyn, centralbanker, statistikbureauer o.l.).

Hjemmelsgrundlag

Kommissionens forslag til forordninger vedr. etablering af de tre nye tilsynsorganer har hjemmel i Traktatens artikel 95, som er omfattet af den fælles beslutningstagning i Traktatens artikel 251.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslagene bidrager til at afhjælpe de svagheder i det finansielle tilsyn, som krisen har blotlagt, og at de er i overensstemmelse med mål-

⁵ Det gælder EU-tilsynsorganernes beslutninger inden for mægling og krisehåndtering samt de beslutninger, organerne træffer over for tilsynsmyndigheder, der vurderes at afvige fra kravene i direktiverne eller i de bindende tekniske standarder. EU-tilsynsorganernes vedtagelse af bindende tekniske standarder kan således ikke ankes.

sætningen om at sikre et stabilt indre marked for finansielle tjenesteydelser ved at forbinde de nationale tilsynsmyndigheder i et stærkt netværk på fællesskabsniveau. I lyset af, at det daglige tilsyn med de finansielle virksomheder forbliver hos de nationale tilsynsmyndigheder er det Kommissionens vurdering, at der er tale om velafbalancerede forslag, der er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen vurderer ligeledes, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har udtalt støtte til de Larosière-rapportens anbefalinger, men har ikke udtalt sig om Kommissionens meddelelse af 27. maj eller Kommissionens konkrete forslag af 23. september. Der har endnu ikke været substansdrøftelser i Europa-Parlamentet vedr. Kommissionens konkrete forslag.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Kommissionens forslag har karakter af en række forordninger, der alle finder direkte anvendelse i medlemslandene. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at den nye tilsynsstruktur kan medføre et behov for konkrete tilpasninger i dansk lovgivning efterfølgende. Bl.a. vil lov om finansiell virksomhed skulle revideres for at muliggøre videregivelse af oplysninger til de nye EU-organer.

Statsfinansielle konsekvenser

Finansieringen af Kommissionens forslag ventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Finansieringen af de tre nye EU-tilsynsorganer er ikke endeligt fastlagt, men ventes dels at blive tilvejebragt gennem obligatoriske bidrag fra de nationale tilsyn (som typisk vil blive finansieret af virksomhederne i branchen direkte) og dels via EU-budgettet. Hvert af de tre nye EU-tilsynsorganer vil ifølge forslaget have et årligt budget på mellem 10 og 30 mio. EUR.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens forslag forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet initiativerne forventes at mindske risikoen for finansielle kriser i fremtiden og bidrager til et stabilt indre marked for finansielle ydelser..

Høring

Der har tidligere været foretaget høring i EU-specialudvalget for finansielle tjenesteydelser vedr. Kommissionens meddelelse af 27. maj 2009 vedr. en ny tilsynsstruktur. Daværende høring resulterede i følgende holdninger for så vidt angår ESFS (for holdningerne til ESRB se separat dagsordenspunkt):

Danmarks Nationalbank støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU. Nationalbanken bemærkede, at centralbankerne burde deltage som observatører i EU-tilsynsorganet på bankområdet.

Finansrådet støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU. Finansrådet fandt, at det langsigtede mål må være en tilsynsstruktur på grundlag af et 'lead supervisor'-princip, hvor tilsynet i hjemlandet har ansvaret for tilsynet med koncernens datterselskaber og filialer i andre lande. Finansrådet bemærkede, at EU-tilsynsorganerne tillægges beføjelser til blandt andet til at træffe afgørelse i tvister mellem tilsynsmyndighederne samt til at deltage i tilsynet med en-

keltvirksomheder og markeder samt i givet fald træffe afgørelser direkte over for disse. Finansrådet fandt i den henseende, at er det væsentligt, at der fastsættes en klar opgave- og ansvarsfordeling i det indbyrdes samspil mellem tilsynene samt - set fra virksomhedernes side – hvem der er den ansvarlige myndighed. Det naturlige udgangspunkt for opgave- og ansvarsfordelingen vil være det ovennævnte "lead supervisor"-princip. Finansrådet var betænkelig ved, at EU tilsynsorganerne træffer beslutninger vedrørende tekniske tilsynsregler ved "kvalificeret flertal" på baggrund af Traktat-vægte, idet det er afgørende, at de beslutninger, der træffes, er neutrale og reflekterer de involverede tilsyns faglige ekspertise. Afstemningsproceduren bør efter Finansrådets opfattelse derfor bygge på princippet om, at hvert medlem har én stemme. Herved vil medlemmerne i Board of Supervisors være stillet lige, uanset om de repræsenterer et lille eller stort land eller et hjemland eller værtsland. Finansrådet bemærkede, at dette princip om én stemme pr. hoved også er gældende i ECB's Styrende Råd samt i de eksisterende agenturer på andre områder end det finansielle. Finansrådet fandt, at finansieringen af EU tilsynsorganer bør ske efter harmoniserede principper i hele EU inden for de enkelte virksomhedsområder.

Realkreditrådet støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU. Realkreditrådet fandt det vigtigt at sikre, at overførslen af beføjelser til EU tilsynsorganer ikke hindrer bevarelsen af velfungerende nationale systemer. Realkreditrådet bemærkede, at den danske realkreditmodel er unik i denne sammenhæng. Realkreditrådet bemærkede også, at udarbejdelsen af regler (bindende tekniske standarder) ikke må svække Europa-Parlamentets legitime demokratiske interesser.

Forsikring & Pension anerkendte et behov om styrket europæisk tilsynssamarbejde, især i forhold til tværnationale koncerner. Forsikring & Pension fandt, at det var uklart, hvilke konkrete opgaver der var forudsat til at overgå til de foreslåede nye EU-tilsynsorganer, ligesom grænsedragningen til de nationale tilsynsområder ikke forekom klar. Forsikring & Pension fandt, at behovene på bankområdet afveg fra forsikring, og dermed ville rollerne i EBA og EIOPA ikke være de samme. Forsikring & Pension lagde vægt på stor brugervenlighed og få administrative byrder af det foreslåede system, og fandt at det må sikres, at virksomheder, der alene agerer nationalt, også kan nøjes med at have kontakt til den nationale tilsynsmyndighed, således at man kan undgå dobbeltindberetning eller dobbeltrapportering til nationale henholdsvis EU-tilsynsorganer samt at have én samlet oplysning om det gældende regelgrundlag.

InvesteringsForeningsRådet støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU og støttede udkast til indstillinger i specialudvalgsnotatet. InvesteringsForeningsRådet lagde vægt på, at de administrative byrder som følge af informationsindsamling blev gjort så strømlinet som muligt, således at det kun er nødvendigt at indberette om et emne til én myndighed.

Dansk Aktionærforening støttede den fremtidige tilsynsstruktur i EU og støttede udkast til indstillinger i specialudvalgsnotatet, og fandt at oprettelsen af europæiske makro- og mikro-tilsyn ikke måtte føre til en reduktion af de ressourcer, der anvendes i det nationale tilsynsarbejde.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

I forbindelse med forelæggelsen af dagsordenen for ECOFIN-mødet den 9. juni blev sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 4. juni 2009. På det pågældende tidspunkt var der ikke fremlagt konkrete forslag til lovgivning.

Holdning*Foreløbig dansk holdning*

Danmark støtter formandskabets tidsplan for forslagene.

Danmark kan generelt støtte oprettelsen af ESRB og ESFS, herunder etableringen af de tre nye EU-tilsynsorganer. Danmark er positivt indstillet over for øget fokus på overvågning af systemiske risici på makroniveau, således at den finansielle stabilitet styrkes.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til etableringen af ESRB og ESFS, herunder de nye EU-tilsynsorganer, om end der forventes behov for afklaring og drøftelse af delelementer i de konkrete forslag særligt vedr. de tre nye EU-tilsynsorganer.

Dagsordenspunkt 3: Styrke den europæisk finansielle tilsynsramme

Resumé

På det kommende ECOFIN ventes drøftelse af rådskonklusioner vedrørende rammerne for finansiell stabilitet i EU. Rådskonklusionerne ventes inspireret af anbefalinger fra en High-Level arbejdsgruppe, der i juli offentliggjorde en rapport vedrørende erfaringerne af den finansielle krise i forhold til rammerne for finansiell stabilitet. Rådskonklusionerne ventes også at omfatte et "roadmap" for igangsatte og kommende initiativer.

Baggrund

En rapport vedrørende erfaringerne af den finansielle krise for så vidt angår rammerne for den finansielle stabilitet i EU udarbejdet af en High-Level arbejdsgruppe er blevet offentliggjort i juli. På det kommende ECOFIN ventes en drøftelse af rådskonklusioner om hvorledes der følges op på arbejdsgruppens anbefalinger.

High-Level arbejdsgruppen skulle særligt tage stilling til behovet for revision af samarbejdsaftalen fra 2008 om finansiell stabilitet og til den fortsatte udvikling af rammerne for finansiell stabilitet.

Den overordnede udfordring er, at tilsynspraksis og krisehåndtering altovervejende er nationalt forankret, hvilket står i modsætningsforhold til at mange, væsentlige banker og markeder er grænseoverskridende. I forhold til en national krise kompliceres løsningen af en grænseoverskridende krise bl.a. af fordelingen af kompetencer mellem myndigheder i forskellige lande og af potentielle interessekonflikter mellem landene, især hvis der forventes offentlig intervention og dermed byrdefordeling af udgifterne hertil. Med byrdefordeling forstås fordelingen af udgifter mellem lande som følge af en konkret redningsaktion, der involverer offentlige midler.

Indhold

Rapportens anbefalinger spænder over en række forskellige emner, som er kategoriseret under 10 overskrifter:

- Politikkoordinering i EU
Det anbefales, at rammerne for politikkoordinering i krisesituationer styrkes, bl.a. gennem tidligere involvering af ECOFIN og EFC i relation til risicuvurderinger af den faktiske situation (f.eks. af det kommende systemiske råd, European Systemic Risk Council, ESRB), gennem procedurer for vedtagelse af støttetiltag, der er konsistente med statsstøttereglerne og gennem anvendelsen af grænseoverskridende stabilitetsgrupper.
- Forholdet mellem hjem- og værtslande for banker
Det anbefales bl.a. at der i relation til grænseoverskridende finansielle grupper skal være aftaler, der tydeliggør ansvars- og opgavefordelingen mellem myndighederne i hjem- og værtslande i forhold til krisesituationer, herunder i forhold til byrdefordeling, kriseløsning og mediehåndtering.
- Byrdefordeling

- Det anbefales, at der på EU plan udarbejdes rammer for ex ante byrdefordeling gennem ”terms of reference” og gennem et eksplicit mandat til de grænseoverskridende stabilitetsgrupper. Mandatet til stabilitetsgrupperne er, at de skal skabe, overvåge og vedligeholde rammerne for byrdefordeling før en krisesituation opstår. Det understreges
- a) at der ikke sigtes mod en ”ex ante formel”, som slavisk skal følges ved byrdefordelinger
 - b) at aftalerne er frivillige
 - c) at aftalernes konkrete indhold vil afhænge af den finansielle gruppe, som det vedrører samt
 - d) at indholdet beslattes af de involverede myndigheder.
- Samarbejde mellem tilsyn i medlemslande
Tilsynsmyndigheder i forskelle lande samarbejder i de såkaldte tilsynskolleger. Rapporten anbefaler, at disse kollegier styrkes betragteligt, så de fremover vil kunne adressere risici for finansiell stabilitet og kunne udøve effektiv krisehåndtering.
 - Samarbejde mellem nationalbanker
Under fuld overholdelse af centralbankernes uafhængighed anbefales, at centralbankerne overvejer at kvalitetstjekke deres likviditetsstøtteinstrument i relation til de grænseoverskridende grupper, i forhold til bl.a. ansvarsfordeling mellem hjem- og værtslande og i forhold til betingelserne for likviditetsstøtten med henblik på at reducere forvridninger.
 - Indskydergarantiordninger
Det konstateres, at de eksisterende indskydergarantiordninger ikke har kunnet varetage indskydernes interesser fuldt ud under den nuværende krise⁶. Det anbefales, at ordningerne harmoniseres og effektiviseres på kort sigt. På længere sigt skal mere fundamentale ændringer overvejes efter grundige analyser, herunder finansiering af ordningerne, deres rolle, en særlig EU indskydergaranti for de største og mest komplekse banker mv.
 - Lovgivning i forhold til krisehåndtering og kriseløsning
På kort sigt anbefales, at de grænseoverskridende stabilitetsgrupper understøtter konvergens og kompatibilitet mellem de forskellige landes kriseværktøjer. På længere sigt anbefales det at overveje en fælles tilgang for grænseoverskridende virksomheder i relation til krisehåndtering på EU plan.
 - 2008 Samarbejdsaftalen om finansiell stabilitet
Det anbefales, at implementeringen af samarbejdsaftalen fortsætter, dvs. at udarbejdelsen af de frivillige samarbejdsaftaler mellem lande med en eller flere grænseoverskridende banker tilendebringes. På mellemlang sigt anbefales en revision af aftalen, der inddrager erfaringer fra den nuværende krise, herunder en klar opdeling af procedurer og handlinger ift. håndtering af en-

⁶ Her tænkes ikke mindst på Island/UK, men også på, at medlemslandene har måtte øge garantierne betragteligt under krisen.

keltinstitutioner og ift. kriser der påvirker markeder, betalingssystemer og infrastrukturer.

- Relationer til tredjelande
Det anbefales, at ex ante arrangementer mellem EU medlemslande og relevante tredjelande skal overvejes i forhold til hjem- og værtslande relationer, tilsynssamarbejde og centralbanksamarbejde. Derudover skal rammerne for finansiel stabilitet i EU så meget som muligt kunne fungere som benchmark for bredere internationale og globale rammer.
- Logistisk infrastruktur i EU
Det anbefales, at infrastrukturen understøttes yderligere gennem opdaterede centraliserede telefonlister, krypterede internetsider, fælles databaser, erfaringsbibliotek, kriseøvelser mv.

Det forventes, at ECOFIN vil drage rådskonklusioner, der generelt bakker op om at arbejde videre med rapportens anbefalinger, herunder i forhold til at styrke politikkoordinering, de kriseforbyggende værktøjer og analysere byrdefordeling nærmere. Det ventes, at rådskonklusionerne vil omfatte et "roadmap" for igangsatte og kommende initiativer, der kan styrke rammerne for finansiel stabilitet i EU.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne ventes ikke i sig selv at have statsfinansielle konsekvenser. Hensigten med forslagene i rapporten er at styrke rammerne for finansiel stabilitet i EU med henblik på at adressere risici tidligere og bedre, og dermed reducere de potentielle fremtidige omkostninger forbundet med finansiel ustabilitet.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne ventes ikke i sig selv at have samfundsmæssige konsekvenser. Hensigten med forslagene i rapporten er at styrke rammerne for finansiel stabilitet i EU med henblik på at adressere risici tidligere og bedre, og reducere de samfundsmæssige omkostninger forbundet med finansiel ustabilitet.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere være forelagt Folketingets Europaudvalg. Rådskonklusioner om samme emne er blevet forelagt Europaudvalget forud for ECOFIN møderne d. 9. oktober 2007 og d. 14. maj 2008.

Holdning*Regeringens holdning*

Regeringen kan generelt støtte rådskonklusioner, der bakker op om at arbejde videre med de anbefalinger, der nævnes i rapporten, herunder i relation til byrdefordeling.

Andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes endnu ikke.

Dagsordenspunkt 4a-b: Et Europæiske Udvalg for Systemisk Risiko (ESRB)

Resumé

I forlængelse af konklusionerne fra ECOFIN og DER i juni har Kommissionen den 23. september fremlagt en pakke med forslag vedr. en ny struktur for finansielt tilsyn i EU (se separat dagsordenspunkt). Pakken består af etablering af et nyt makro-overvågende organ, European Systemic Risk Board (ESRB) og etableringen af en ny tilsynsstruktur, European System of Financial Supervision (ESFS), herunder tre nye EU-tilsynsorganer European supervisory Authorities (ESA'er). Ved ECOFIN-mødet lægges op til en overordnet beslutning vedr. den del af pakken, der vedrører ESRB.

Baggrund

Kommissionen har den 23. september fremlagt en pakke med forslag vedr. en ny struktur for finansielt tilsyn i EU. Forslagene udmønter konklusionerne fra ECOFIN-mødet den 9. juni 2009 og DER den 18.-19. juni 2009 på baggrund af Kommissionens meddelelse af 27. maj 2009. Forslagene bygger oprindeligt på anbefalingerne fra de Larosière-arbejdsgruppen fra februar 2009. Det svenske formandskab lægger under dette punkt op til en overordnet beslutning vedr. den del af pakken, der vedrører ESRB.

Indhold

Kommissionens forslag vedr. en ny tilsynsstruktur udgøres af en pakke bestående af udkast til en række forordninger og en rådsbeslutning vedr. etablering af et organ for overvågning af makro-finansiel risiko (European Systemic Risk Board - ESRB), samt separate EU-tilsynsorganer ift. hhv. banker, European Banking Authority (EBA), værdipapirer, European Securities and Markets Authority (ESMA) og forsikring/pension, European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). Dertil kommer konsekvensændringer i en række konkrete finansielle direktiver som følge af oprettelsen af disse organer. Der er lagt op til en evaluering af den nye tilsynsstruktur tre år efter start, og herefter hvert tredje år.

Det svenske formandskab har fremlagt en tidsplan, hvorefter der skal opnås generel enighed om forslaget vedr. ESRB på ECOFIN den 20. oktober 2009, og hvor der nås til enighed om en generel tilgang vedr. de tre EU-tilsynsorganer på ECOFIN den 2. december 2009. Formandskabet ønsker hele pakken (ESRB og de tre EU-tilsynsorganer) forelagt DER den 10.-11. december 2009.

Det svenske formandskab lægger under dette punkt op til en overordnet beslutning vedr. den del af pakken, der vedrører ESRB.

European Systemic Risk Board - ESRB

Det ene hovedelement i en ny tilsynsstruktur er etableringen af et europæisk organ for systemisk risiko (European Systemic Risk Board - ESRB), som skal overvåge den finansielle stabilitet på tværs af alle finansielle markeder i hele EU. Kommissionens forslag vedr. ESRB består af udkast til en forordning om at etablere ESRB samt udkast til en rådsbeslutning, der giver ECB mandat til at yde sekretariatsbistand til ESRB.

Formålet med ESRB er at analysere og vurdere de overordnede risici i det finansielle system i EU, opbygge et ”advarselssystem” for sådanne risici, og – som en central opgave – at udstede advarsler og anbefalinger herom. ESRB’s advarsler og anbefalinger vil kunne rettes til både enkelte medlemsstater, grupper af medlemsstater og EU som helhed, og vil kunne vedrøre både tilsynsmæssige forhold og generelle makroøkonomiske forhold, der kan påvirke den finansielle stabilitet. De vil ikke have bindende karakter, men forventes alligevel at give anledning til opfølgning på basis af et ”comply or explain”-princip, dvs. at den, der er genstand for en anbefaling fra ESRB forventes enten at rette sig efter anbefalingen eller at redegøre for, hvorfor man vælger ikke at rette sig efter anbefalingen. Parallelt med at f.eks. en anbefaling adresseres til en medlemsstat foreslås anbefalingen samtidig kanaliseret gennem ECOFIN for at øge det politiske pres på den eller de relevante aktører for at følge op på dem.

Der lægges op til, at ESRB selv beslutter, hvorvidt dets advarsler og anbefalinger skal offentliggøres, men at udgangspunktet bør være ikke at offentliggøre dem, med mindre et kvalificeret flertal i ESRB beslutter noget andet.

ESRB vil basere sit arbejde på de oplysninger, som allerede stilles til rådighed for ECB, og derudover som hovedregel aggregerede informationer fra de nye EU-tilsynsorganer. Derudover vil ESRB kunne anmode om andre oplysninger fra EU-tilsynsorganerne eller nationale myndigheder (tilsyn, centralbanker, statistikbureauer o.l.).

Beslutningskompetencen i ESRB foreslås forankret i et generelt råd (”General Board”) bestående af alle EU-landenes centralbankdirektører, inkl. ECB’s direktør og vicedirektør, formændene for de tre nye EU-tilsynsorganer og en repræsentant for Kommissionen, som alle tildeles én stemme hver. Som observatører deltager repræsentanter for de enkelte EU-landes tilsynsmyndigheder samt formanden for det økonomiske og finansielle udvalg (EFC). Der træffes som udgangspunkt beslutninger med simpelt flertal.

Møderne i det generelle råd ledes af en formand (og en næstformand), der udpeges blandt repræsentanterne fra centralbankerne og ECB for 5 år ad gangen, og foreslås forberedt af en mindre styringskomité (”Steering Committee”). Kommissionens foreslår styringskomitéen sammensat af formanden og næstformanden for det generelle råd, formændene for de tre EU-tilsynsorganer, repræsentanterne fra Kommissionen og EFC samt fem centralbankdirektører, i alt 12 personer. I ECOFINs rådskonklusioner fra juni blev foreslået en styringskomité bestående af 9 personer⁷.

Der nedsættes endelig en rådgivende teknisk komité (”Advisory Technical Committee”) med repræsentanter fra de samme organisationer, som er repræsenteret i det generelle råd.

⁷ ECOFIN foreslog færre centralbankdirektører (to) end Kommissionen (fem).

Medlemmerne skal agere uafhængigt af de enkelte medlemsstater, men ESRB som helhed står til regnskab for og afrapporterer til ECOFIN og Europa-Parlamentet.

Hjemmelsgrundlag

Kommissionens forslag til forordning vedr. etablering af ESRB har hjemmel i Traktatens artikel 95, som er omfattet af den fælles beslutningstagning i Traktatens artikel 251.

Kommissionens forslag til rådsbeslutning, der giver ECB mandat til at yde sekretariatsbistand til ESRB, er hjemlet i artikel 105, stk. 6, ifølge hvilken Rådet træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af ECB samt efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget bidrager til at afhjælpe de svagheder i det finansielle tilsyn, som den økonomiske og finansielle krise har blotlagt, og at det er i overensstemmelse med målsætningen om at sikre et stabilt indre marked for finansielle tjenesteydelser ved at forbinde de nationale tilsynsmyndigheder i et netværk på fællesskabsniveau. Omvendt forbliver det daglige tilsyn med de finansielle virksomheder hos de nationale tilsynsmyndigheder. Det er på den baggrund Kommissionens vurdering, at der er tale om velafbalancerede forslag, der er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen vurderer ligeledes, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har støttet de Larosièrereportens anbefalinger, men har ikke udtalt sig om Kommissionens meddelelse af 27. maj eller Kommissionens konkrete forslag af 23. september. Der har endnu ikke været substansdrøftelser i Europa-Parlamentet vedr. Kommissionens konkrete forslag.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Kommissionens forslag vedr. ESRB har karakter af en forordning og en beslutning, der begge finder direkte anvendelse i medlemslandene. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at den nye tilsynsstruktur kan medføre et behov for konkrete tilpasninger i dansk lovgivning efterfølgende.

Statsfinansielle konsekvenser

Finansieringen af Kommissionens forslag ventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Finansieringen af ESRB ventes at blive tilvejebragt indenfor ECB's budget, idet ECB foreslås at yde sekretariatsbistand til ESRB.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens forslag forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet initiativerne forventes at mindske risikoen for finansielle kriser i fremtiden.

Høring

Der har tidligere været foretaget høring i EU-specialudvalget for finansielle tjenesteydelser vedr. Kommissionens meddelelse af 27. maj 2009 vedr. en ny tilsynsstruktur. Daværende høring resulterede i følgende holdninger for så vidt angår ESRB:

Danmarks Nationalbank støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU. Nationalbanken bemærkede, at overvågning af systemiske risici er kerneområde for centralbanker, og at ESRB bør oprettes i regi af ECB/ESCB, og at formanden for ECB bør være formand for ESRB og at ECB/ESCB bør være sekretariat.

Finansrådet støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU. Finansrådet bemærkede vedrørende ESRB, at det er essentielt, at der eksisterer klare procedurer for opfølgning på advarsler og henstillinger om finansiell ustabilitet, samt at det fastlægges, hvilke myndigheder der er ansvarlige for opfølgningen.

Realkreditrådet støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU. Realkreditrådet fandt det vigtigt at sikre, at overførslen af beføjelser til EU tilsynsorganer ikke hindrer bevarelsen af velfungerende nationale systemer. Realkreditrådet bemærkede, at den danske realkreditmodel er unik i denne sammenhæng. Realkreditrådet bemærkede også, at udarbejdelsen af regler (bindende tekniske standarder) ikke må svække Europa-Parlamentets legitime demokratiske interesser.

Forsikring & Pension støttede oprettelsen af ESRB og anerkendte et behov om styrket europæisk tilsynssamarbejde, især i forhold til tværnationale koncerner. Forsikring & Pension lagde vægt på stor brugervenlighed og få administrative byrder af det foreslåede system, og fandt at det må sikres, at virksomheder, der alene agerer nationalt, også kan nøjes med at have kontakt til den nationale tilsynsmyndighed, således at man kan undgå dobbeltindberetning eller dobbeltrapportering til nationale henholdsvis EU-organer samt at have én samlet oplysning om det gældende regelgrundlag.

InvesteringsForeningsRådet støttede de overordnede tanker om den fremtidige tilsynsstruktur i EU og støttede udkast til indstillinger i specialudvalgsnotatet. InvesteringsForeningsRådet fandt, at industrien bør være repræsenteret i ESRB, og den lagde vægt på, at de administrative byrder som følge af informationsindsamling blev gjort så strømlinet som muligt, således at det kun er nødvendigt at indberette om et emne til én myndighed.

Dansk Aktionærforening støttede den fremtidige tilsynsstruktur i EU og støttede udkast til indstillinger i specialudvalgsnotatet, og fandt at oprettelsen af europæiske makro- og mikrotilsyn ikke måtte føre til en reduktion af de ressourcer, der anvendes i det nationale tilsynsarbejde.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

I forbindelse med forelæggelsen af dagsordenen for ECOFIN-mødet den 9. juni blev sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 4. juni 2009. På det pågældende tidspunkt var der ikke fremlagt konkrete forslag til lovgivning.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Danmark kan støtte Kommissionens forslag vedr. ESRB. Danmark er positivt indstillet over for øget fokus på overvågning af systemiske risici på makroniveau, således at den finansielle stabilitet styrkes.

Danmark finder det nyttigt, hvis EØS-landene bliver repræsenteret i ESRB, eftersom disse lande udgør en del af det indre marked for finansielle ydelser, og deres finansielle sektorer følgelig spiller en rolle for den finansielle stabilitet i EU.

Danmark støtter Kommissionens forslag for så vidt angår sammensætningen af styringskomitéen, men vil også kunne acceptere modellen fra ECOFIN's råds-konklusioner.

Andre landes holdning

Alle lande ventes generelt at kunne tilslutte sig forslaget vedr. ESRB.

Dagsordenspunkt 5a-b: Skat - Anti-svigsaftale med Liechtenstein og andre tredjelande

Resumé

På ECOFIN den 20. oktober 2009 ventes en drøftelse af EU's anti-svigsaftaler med tredjelande med henblik på at opnå politisk enighed om en anti-svigsaftale med Liechtenstein samt drøfte forhandlingsmandater til lignende aftaler med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz.

Baggrund og indhold

ECOFIN vedtog den 9. juni 2009 rådskonklusioner, der fremhæver betydningen af god regeringsførelse på skatteområdet, særligt i forhold til øget gennemsigtighed, udveksling af oplysninger og fair skattekonkurrence med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår og bekæmpe skattesvig. Konklusionerne vedrører både initiativer inden for EU samt EU's aftaler med tredjelande. ECOFIN opfordrede bl.a. Kommissionen til hurtigt at afslutte de igangværende forhandlinger om en anti-svigsaftale med Liechtenstein og noterede sig Kommissionens hensigt om at forberede oplæg til forhandlingsmandater til lignende anti-svigsaftaler med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz.

Forhandlinger om en anti-svigsaftale med Liechtenstein

Kommissionen fik i 2006 mandat til at forhandle med Liechtenstein om en aftale mellem på den ene side EU og dens medlemsstater og på den anden side Liechtenstein til bekæmpelse af svig og enhver anden ulovlig aktivitet til skade for parternes finansielle interesser. Aftalen skal medføre, at parterne skal bistå hinanden med udveksling af oplysninger vedrørende direkte og indirekte skatter, moms samt told- og landbrugslovgivning – både som led i gensidig administrativ bistand og gensidig retshjælp.

Under forhandlingerne blev en sag afdækket om tyske borgeres bankkonti i liechtensteinske banker, som ejerne ikke havde oplyst til de tyske skattemyndigheder. Efter det daværende aftaleudkast ville Liechtenstein kun skulle yde bistand i sager om skattesvig, som defineret efter liechtensteinsk lovgivning. Efter liechtensteinsk lovgivning anses det ikke som skattesvig at undlade at selvangive indtægter til sine skattemyndigheder. Myndighederne i Liechtenstein kan endvidere ikke gennemtvinge et pålæg til en liechtensteinsk bank om at fremsende oplysninger, hvis banken nægter at udlevere oplysningerne. Efter det daværende aftaleudkastet ville de tyske myndigheder således ikke have kunnet få bistand fra Liechtenstein.

I november 2008 opfordrede ECOFIN Kommissionen til – på baggrund af det gældende mandat – at genoptage forhandlingerne med Liechtenstein med henblik på at opnå forbedringer og yderligere garantier for at sikre reel administrativ bistand og adgang til oplysninger f.eks. i sager om skattesvig, herunder i forhold til såkaldte ”Stiftungs”. I opfølgning herpå vedtog ECOFIN i februar 2009 rådskonklusioner, som anmodede Kommissionen om at fortsætte forhandlingerne med Liechtenstein med henblik på at opnå en mere effektiv aftale. Aftalen indebærer

således, at Liechtenstein skal udveksle oplysninger i sager, selvom der ikke efter Liechtensteins lovgivning er tale om skattesvig.

I december 2008 indgik USA en aftale med Liechtenstein, som sikrer reel informationsudveksling og opfylder OECD's standarder for informationsudveksling på skatteområdet – indeholdt i artikel 26 af OECD's skattemodelkonvention, som indebærer informationsudveksling på anmodning, også vedr. bankoplysninger.

Den 12. marts 2009 – forud for G20-mødet den 2. april – afgav Liechtenstein en erklæring om, at man forpligter sig til fuld implementering af OECD's standarder for informationsudveksling, og at man i den forbindelse ville fortsætte forhandlingerne med EU om en revideret anti-svigsaftale.

Der vurderes at være fremskridt i Kommissionens forhandlinger med Liechtenstein, og man forventer at kunne opnå en aftale, der sikrer informationsudveksling på anmodning i overensstemmelse med OECD's standarder med henblik på effektiv administrativ bistand på skatteområdet og bekæmpelse af skatteunddragelse.

På ECOFIN den 20. oktober 2009 ventes Kommissionen at give en status for forhandlingerne. Formandskabet ventes at søge at opnå politisk enighed om anti-svigsaftalen med Liechtenstein.

Forhandlingsmandater med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz

I perioden op til G20-mødet den 2. april 2009 i London tilkendegav en række lande, at man ville forpligte sig til OECD's standarder for transparens og informationsudveksling på skatteområdet. I lyset af sådanne erklæringer fra Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz ventes Kommissionen at udarbejde forhandlingsmandater til anti-svigsaftaler med disse lande på linje med den aftale, der ventes indgået med Liechtenstein. Aftalerne skal således omfatte informationsudveksling på skatteområdet efter anmodning i overensstemmelse med OECD's standarder – både som led i gensidig administrativ bistand og gensidig retshjælp.

På ECOFIN-mødet den 20. oktober 2009 ventes en orienterende drøftelse om forhandlingsmandater til anti-svigsaftaler med de øvrige tredjelande.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

En effektiv anti-svigsaftale med Liechtenstein og øvrige tredjelande vil medvirke til at sikre overholdelsen af dansk lovgivning. Aftalen vurderes ikke at nødvendiggøre ændringer af dansk lovgivning.

Statsfinansielle konsekvenser

En effektiv anti-svigsaftale med Liechtenstein og øvrige tredjelande vil bl.a. medvirke til at imødegå skattesvig og deraf afledt tab for de offentlige finanser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke umiddelbare samfundsøkonomiske konsekvenser, men initiativer til at forhindre skatteunddragelse vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om en anti-svigsaftale med Liechtenstein blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 31. oktober 2008 forud for ECOFIN den 4. november samt den 6. februar 2009 forud for ECOFIN den 10. februar 2009. Sagen om god regeringsførelse på skatteområdet blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 30. april 2009 forud for ECOFIN den 5. maj 2009 samt den 4. juni 2009 forud for ECOFIN den 9. juni 2009.

Holdning*Dansk holdning*

Regeringen støtter, at ECOFIN intensiverer arbejdet for at bekæmpe skattesvig, herunder i forbindelse med EU's aftaler med tredjelande.

Regeringen støtter vedtagelsen af det foreliggende udkast til en anti-svigsaftale med Liechtenstein. Regeringen lægger vægt på, at aftalen er mindst ligeså effektiv som den aftale, USA har indgået med Liechtenstein, der opfylder OECD's standarder og sikrer reel informationsudveksling. Det er endvidere vigtigt, at aftalen er effektiv til at imødegå svig, herunder så finansielle institutioner i Liechtenstein ikke anvendes til aktiviteter, der har karakter af skattesvig i forhold til andre lande.

Regeringen støtter Kommissionens hensigt om at iværksætte forhandlinger med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz med henblik på at indgå anti-svigsaftaler på linje med den ventede aftale med Liechtenstein. Det er vigtigt at fremskynde processen for at udnytte det internationale momentum i forhold til bekæmpelse af skatteunddragelse og landenes tilkendegivelser om at leve op til OECD's standarder for informationsudveksling på skatteområdet.

Andre landes holdninger

Der ventes bred opbakning til indgåelsen af en effektiv anti-svigsaftale med Liechtenstein, der sikrer informationsudveksling i overensstemmelse med OECD's standarder.

Der ventes endvidere bred støtte til forhandlingsmandater til lignende aftaler med Andorra, Monaco, San Marino og Schweiz fra en række lande.

Dagsordenspunkt 6: Makrofinansiel assistance til Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine

Resuméet eller flere

Kommissionen har fremsat forslag om makrofinansiel assistance til Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine. Forslagene ventes behandlet på et eller flere kommende rådsmøder.

Baggrund

En række lande i EU's naboregion, heraf flere førtiltrædelseslande, har været betydeligt påvirket af den globale finansielle krise gennem bl.a. en skarp kontraktion i udenlandsk efterspørgsel med afledte effekter på landenes eksport, fald i råvarepriser samt en betydelig reduktion i kapitaltilførsel (både faldende direkte investeringer, långivning fra udenlandske banker og overførsler fra arbejdende i udlandet). Til trods for en kontraktion i den indenlandske efterspørgsel er betalingsunderskuddene generelt høje og de fleste lande står desuden over for massive finanspolitiske problemer, jf. tabel 1. Den globale finansielle situation gør adgangen til kredit strammere og dyrere, og myndighederne står over for voksende problemer i forhold til at finansiere de offentlige underskud.

Tabel 1						
Økonomiske udsigter						
(pct. af BNP)						
	Real BNP vækst		Betalingsbalance		Offentlig saldo	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Armenien	-15,6	1,2	-13,7	-13,7	-6,5	-5,8
Bosnien-Herzegovina	-3,0	0,5	-8,8	-9,1	-7,8	n/a
Island	-8,5	-2,0	-5,3	0,7	-13,5	n/a
Serbien	-4,0	1,5	-9,1	-10,6	-3,0	n/a
Ukraine	-14,0	2,7	0,4	0,2	-6,0	-3,0

Kilde: Tallene for real BNP vækst og betalingsbalancen er fra IMF (World Economic Outlook, okt. 2009). Tal for den offentlige saldo er fra EU Kommissionen.

De nødvendige økonomiske genopretningstiltag, som skal gennemføres i Armenien, Bosnien-Herzegovina, Island, Serbien og Ukraine for at rette op på landenes underskud på betalingsbalancen og de offentlige finanser understøttes af betydelige finansieringsbidrag fra de internationale finansielle institutioner. F.eks. har IMF iværksat programmer i samtlige lande.

Med henblik på at sikre den nødvendige eksterne finansiering til implementeringen af de økonomiske programmer, har Kommissionen modtaget henvendelser fra ovennævnte lande om muligheden for at få tildelt makrofinansiel assistance (MFA) fra EU. EU's tætte økonomiske og politiske forbindelser til landene gør det relevant for EU at benytte MFA-instrumentet til at yde bistand til landenes økonomiske genopretning.

Indhold

Kommissionen ventes i løbet af de kommende måneder at fremsætte forslag om at yde makrofinansiel assistance - enten i form af lån eller som en kombination af lån og gavebistand - til Armenien, Bosnien-Hercegovina, Island, Serbien og Ukraine, *jf. tabel 2*.

Tabel 2						
Kommissionens forslag til MFA programmer						
(mio. euro)						
	Samlet eksterne finansieringsgab (2009-10)	IMF program	Forslag til MFA		Udbetaling af MFA	Genval kriterier opfyldt?
			Lån	Gavebistand		
Armenien	1.137	510	65	35	2 rater i 2010	Ja
Bosnien-Hercegovina ¹	1.488	1.145	100		2 rater i 2010	Ja
Island	3.700	1.400	100		2 rater i 2010	Ja
Serbien	3.500	3.000	200		2 rater i 2010	Delvist
Ukraine ²		11.400	610		3 rater i 2009-2010	Ja
<p>1. Det eksterne finansieringsgab og IMF-programmet for Bosnien-Hercegovina dækker perioden juli 2009 – juli 2012.</p> <p>2. MFA lån til Ukraine omfatter aktivering af 110 mio. euro fra et tidligere MFA program, samt 500 mio. euro i "nye" lån</p>						

Kommissionen ventes at foreslå, at hvert MFA program udbetales i flere rater i løbet af de kommende år, *jf. tabel 2*. Landenes muligheder for at trække på arrangementerne er knyttet til tilfredsstillende implementering af IMF-programmerne. Udbetalingerne for hvert land ventes således betinget af, at:

- IMF løbende godkender evalueringer af landets implementering af IMF-programmet, samt at landet herefter beslutter at trække på IMF's stand-by arrangement,
- landet opfylder en række kriterier vedr. strukturelle reformer fastlagt i et 'Memorandum of Understanding', som forhandles med Kommissionen efter vedtagelse af rådsbeslutningen.

Princippet for at yde makrofinansiel assistance er indeholdt i de såkaldte Genval-kriterier, der bl.a. angiver, at der skal være tale om en exceptionel støtte i forbindelse med betalingsbalancekriser, at der skal være komplementaritet med øvrige EU instrumenter, samt at bistanden skal gives i flere rater i takt med fremskridt i forhold til et sæt kriterier, som er baseret på IMF-programmerne. Der er endvi-

dere krav til, hvor stor en andel MFA støtten må udgøre af landenes eksterne finansieringsgab, efter at der er taget højde for bidrag fra de internationale finansielle institutioner, herunder IMF og Verdensbanken.

På baggrund af Kommissionens forslag vurderes Genval kriterierne at være opfyldte for alle lande på nær Serbien. For Serbien overskrider den foreslåede MFA 60% af landets eksterne finansieringsbehov efter der tages højde for bidragene fra de internationale finansielle institutioner.

Forslagene ventes færdigbehandlet i den kommende tid og ventes efterfølgende vedtaget i forbindelse med et eller flere kommende rådsmøder.

Armenien

Armeniens betalingsbalance viser et eksternt finansieringsgab på i alt ca. 1,1 mia. euro i perioden 2009-2010. I marts 2009 indgik IMF en aftale med Armenien om et stand-by arrangement på i alt ca. 333 mio. euro. Ved første evaluering af programmet i juni 2009, øgede IMF arrangementet til i alt ca. 510 mio. euro på baggrund af forværrede økonomiske udsigter. IMF-programmet har særligt fokus på forbedret tilsyn med den finansielle sektor samt pengepolitiske og finanspolitiske tiltag.

Ifølge Kommissionens opgørelser, er størstedelen af Armeniens eksterne finansieringsbehov i 2009-2010 dækket af assistance fra IMF, Verdensbanken og Den Asiatiske Udviklingsbank. Herefter er der et eksternt finansieringsbehov på 490 mio. euro. Kommissionen ventes at fremsætte forslag om at give MFA til Armenien på i alt 100 mio. euro, heraf 65 mio. euro som lån og 35 mio. euro som gavebistand. Udbetalingerne ventes gennemført i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder ca. 20 pct. af behovet, hvilket er i overensstemmelse med Genval-kriterierne.

Bosnien-Hercegovina

Bosnien-Hercegovinas betalingsbalance viser et eksternt finansieringsbehov på i alt 1,5 mia. euro i perioden 2009-2012. I juli 2009 indgik IMF en aftale med Bosnien-Hercegovina om et stand-by arrangement på ca. 1,1 mia. euro. Programmet omfatter bl.a. tiltag, som sigter på at konsolidere de offentlige finanser, sikre tilstrækkelig kapitalisering og likviditet i bankerne samt forbedre adgangen til eksternt finansiering.

Når der er taget højde for lån fra IMF og Verdensbanken, kan det resterende eksterne finansieringsbehov for perioden 2009-2012 opgøres til 154 mio. euro.

Kommissionen ventes på baggrund af en anmodning fra Bosnien-Hercegovina at forelægge et forslag om at yde MFA i form af lån på i alt 100 mio. euro, som udbetales i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder 65 pct. af behovet, hvilket er nogenlunde i overensstemmelse med Genval-kriterierne.

Island

Islands betalingsbalance viser et samlet eksternt finansieringsbehov på ca. 3,7 mia. euro (5,4 mia. USD) i perioden 2009-2010. I november 2008 indgik IMF en aftale

med Island om et stand-by arrangement på ca. 1,4 mia. euro (2,1 mia. USD). IMF programmet omfatter tre hovedelementer: 1) stabilisering af valutakursen; 2) omfattende reformer af banksektoren samt 3) genopretning af den makroøkonomiske stabilitet herunder ved udarbejdelse af en mellemfristet finanspolitisk konsolideringsplan.

Det resterende finansieringsgab på 2,3 mia. euro dækkes hovedsagligt af bilaterale lån fra de nordiske lande (ca. 1,8 mio. euro, heraf 480 mio. euro fra Danmark). Kommissionen ventes at præsentere et forslag om et MFA program med lån på i alt 100 mio. euro til udbetaling i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder 4 pct. af det resterende finansieringsbehov og er således i overensstemmelse med Genval-kriterierne.

Kommissionens forslag ventes betinget af, at Island som medlem af EØS-samarbejdet bl.a. forpligter sig til effektivt at leve op til EU's indskydergarantirektiv. Kommissionens forslag ventes endvidere at afvente afslutningen af igangværende forhandlinger mellem de islandske myndigheder og en række EU-lande om disse landes krav i forbindelse med bankernes kollaps i efteråret 2008.

Serbien

Serbiens eksterne finansieringsbehov i 2009-2010 er på ca. 3,5 mia. euro. IMF og Verdensbanken hovedparten af det eksterne finansieringsbehov. I januar 2009 godkendte IMF en aftale med Serbien om et stand-by arrangement på ca. 400 mio. Euro, som man var blevet enig om i november 2008. I maj vedtog IMF et revideret programmet på baggrund af betydeligt forværrede økonomiske udsigter, og stand-by arrangementet blev øget til ca. 3 mia. euro. Programmet indebærer en finanspolitisk konsolideringsplan samt tiltag for øget finansiell stabilitet.

Kommissionen ventes at fremsætte forslag om at give MFA til Serbien på i alt 200 mio. euro, som udbetales i to rater i 2010. Det foreslåede MFA program opfylder således 100 pct. af det resterende finansieringsbehov efter bidragene fra de internationale finansielle institutioner, hvilket ikke stemmer overens med Genval-kriterierne. Det skal imidlertid ses i lyset af det meget væsentlige bidrag som IMF yder til genopretningen af den serbiske økonomi.

Ukraine

I november 2008 blev IMF og Ukraine enige om en aftale, der omfatter et stand-by arrangement på ca. 11,4 mia. euro (16,5 mia. USD), som udbetales i perioden 2008-2010. Programmet fokuserer bl.a. på penge- og valutakurspolitik, herunder en øget uafhængighed til centralbanken, omstrukturering af banksektoren og støtte til systemiske banker, samt en finanspolitisk konsolideringsplan. Ifølge Kommissionens opgørelse udestår et finansieringsgab på ca. 1,6 mia. euro i 2009, efter der er taget højde for bidrag fra IMF, Verdensbanken og EBRD, som skal dækkes af andre multilaterale eller bilaterale långivere.

Kommissionen ventes at fremsætte forslag om at give MFA til Ukraine på i alt 610 mio. Euro. Heraf udgør 110 mio. euro aktivering af et tidligere MFA program til Ukraine fra 2002. Denne del af MFA programmet kræver ikke en ny rådsbe-

slutning. Udbetalingerne ventes gennemført i tre rater i 2009-2010 under forudsætning af fremgang i forhold til førnævnte betingelser. Den foreslåede støtte til Ukraine opfylder Genval-kriterierne.

Hjemmelsgrundlag

Traktatens artikel 308.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig endnu.

Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Forslaget om gavebistand til Armenien, medfører en udgift på EU's budget på samlet set 35 mio. euro i 2010. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter.

Kommissionens forslag om at yde lån på op mod 1075 mio. euro til Armenien, Bosnien-Hercegovina, Island, Serbien og Ukraine, vil kun få statsfinansielle konsekvenser i den situation, hvor landene ikke er i stand til at tilbagebetale lånene.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter den økonomiske stabilisering og reformbestrebelse i Armenien, Bosnien-Hercegovina, og Serbien, og kan derfor generelt støtte en tildeling af makrofinansiel assistance til disse lande. Der lægges vægt på, at udbetaling af MFA programmerne knyttes til betingelser om tilfredsstillende implementering af IMF programmerne samt fremgang i forhold til strukturelle reformer.

Fsva. angår Island bidrager Danmark allerede til den økonomiske genopretning gennem tilsagn om et bilateralt lån til Island på 480 mio. euro. Det ventede forslag om makrofinansiel assistance til Island kan ligeledes støttes, idet den endelige beslutning herom imidlertid bør afvente afklaring af aftaler, der indebærer at Island

lever op til sine forpligtelser i overensstemmelse med EU's indskydergarantidirektiv.

Andre landes holdninger

Der forventes generelt at være enighed om forslagene om makrofinansiell assistance. I forhold til Island ventes der enighed om at afvente en afklaring af sagen vedr. Islands forpligtelser i henhold til indskydergarantidirektivet.